

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ιωάννου Γενναδίου 14 (115 21)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ
14.12.2000

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

Στις 28 Νοεμβρίου, η Όλλανδική Βουλή απέφασε με ψήφους 104 έναντι 40 τη νομιμοποίηση της εϋθανασίας. Έπειδή είναι η πρώτη φορά στην ιστορία που μια τέτοια πράξη νομιμοποιείται και έπειδή η σύγχρονη κοινωνική αντίληψη με τον όρθολογισμό που τη διακατέχει εύκολα θυσιάζει στον βωμό του εϋδαιμονισμού και του στενοϋ συμφέροντος τον σεβασμό στην ζωή και τον άνθρωπο, η Έκκλησία μας καταθέτει στο πλήρωμά της τὰ ἐξῆς:

1) Ἡ ζωή μας ἀποτελεῖ ὑπέρτατο δῶρο τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ ὁποῦο βρίσκονται στὰ χέρια Του καὶ μόνον (Ἰώβ ιβ' 10). Ἀποτελεῖ τὸν χῶρο μέσα στὸν ὁποῖο βρίσκει τὴν ἔκφρασή του τὸ αὐτεξοῦσιο, συναντᾶται ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ με τὴν ἐλεύθερη βούληση τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπιτελεῖται ἡ σωτηρία του.

2) Οἱ στιγμὲς τῆς ζωῆς μας ποὺ συνδέονται με τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος της, ὅπως καὶ αὐτὲς τῆς ἀδυναμίας, τοῦ πόνου καὶ τῶν δοκιμασιῶν μας, ἐγκρύπτουν μιὰ μοναδικὴ ἱερότητα καὶ περιποιοῦν μυστήριο ποὺ ἀπαιτεῖ ἰδιάζοντα σεβασμὸ ἐκ μέρους τῶν συγγενῶν, τῶν ἰατρῶν, τῶν νοσηλευτῶν καὶ τῆς κοινωνίας ὁλόκληρης. Οἱ στιγμὲς αὐτὲς διευκολύνουν τὴν ταπεινώση, διανοίγουν τὴν ὁδὸ τῆς θεϊκῆς ἀναζήτησης καὶ προκαλοῦν τὸ θαῦμα καὶ τὸ σημεῖο τῆς θεϊκῆς χάριτος καὶ παρουσίας.

3) Οἱ ἴδιες στιγμὲς εϋνοοῦν τὸν σύνδεσμο τῶν ἀνθρώπων, τὴν ἀνάπτυξη κοινωνίας ἀγάπης, τὴν ἐκδήλωση συμπόνιας καὶ ἐλέους. Τὸ αἶτημα κάποιων ἀσθενῶν γιὰ εϋθανασία στὴν οὐσία ἀποτελεῖ ἐρώτημα τῆς ἀγάπης μας πρὸς αὐτοὺς καὶ τῆς ἐπιθυμίας μας νὰ παραμείνουν κοντὰ μας. Στις στιγμὲς αὐτὲς μπορεῖ κανεὶς νὰ ζήσει τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων.

4) Ἡ ὕπαρξη τοῦ πόνου στὴν ἀνθρώπινη ζωή, ὅπως καὶ κάθε δοκιμασία, εἶναι «συνεργὸς πρὸς σωτηρίαν» καὶ ἐνίοτε «κρείττων καὶ αὐτῆς τῆς ὑγείας» κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ (ΕΠΕ, Θεσσαλονίκη 1985, τ. 9, σ. 264). Παρὰ ταῦτα, ἡ Έκκλησία ἀναγνωρίζοντας τὴν ἀσθένεια τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, πάντοτε φιλόανθρωπα ζητεῖ τὴν ἀπαλλαγὴ «ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης», ἐνίοτε δὲ εϋχεται

καὶ γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῶν ὀδυνομένων (εὐχή εἰς ψυχορραγοῦντα). Οἱ ἄνθρωποι προσευχόμεστε, δὲν ἀποφασίζουμε γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο.

5) Μιὰ κοινωνία ποὺ ἀγνοεῖ νὰ θεραπεύει τὸν πόνο μὲ ὑπομονή, προσευχή, ἀνθρώπινη συμπαράσταση καὶ θεϊκὴ ἐνίσχυση τὸν ἀντιμετωπίζει μόνον μὲ φάρμακα καὶ τώρα μὲ τὸν προκλητὸ θάνατο ποὺ τὸν ὀνομάζει μὲν «καλὸ» (εὐ-θανασία), τὸν δέχεται ὅμως μόνον ὡς βιολογικο-κοινωνικὸ συμβάν τῆς ἱστορίας τοῦ κάθε ἀνθρώπου.

6) Ἡ εὐθανασία, ἐνῶ δικαιολογεῖται κοσμικῶς ὡς «ἀξιοπρεπὴς θάνατος», στὴν πραγματικότητά ἀποτελεῖ ὑποβοηθούμενη αὐτοκτονία, δηλαδὴ συνδυασμὸ φόνου καὶ αὐτοχειρίας.

7) Τὸ λεγόμενον «δικαίωμα στὸ θάνατο», ποὺ ἀποτελεῖ τὴ νομικὴ κατοχύρωση τῆς εὐθανασίας, θὰ μποροῦσε νὰ μετεξελιχθεῖ σὲ ἀπειλὴ τῆς ζωῆς τῶν ἀσθενῶν ποὺ ἀδυνατοῦν νὰ ἀνταποκριθοῦν οἰκονομικὰ στὶς ἀπαιτήσεις τῆς θεραπείας καὶ νοσηλείας τους.

8) Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς, ἡ Ἐκκλησία μας ποὺ πιστεύει στὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, στὴν ἀνάσταση τοῦ σώματος, στὴν αἰώνια προοπτικὴ καὶ πραγματικότητά, στοὺς πόνους ὡς «στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν» (Γαλ. στ' 17), στὶς δοκιμασίες ὡς ἀφορμὲς καὶ εὐκαιρίες σωτηρίας, στὴ δυνατότητα ἀνάπτυξης κοινωνίας ἀγάπης καὶ συμπαραστάσεως μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, κάθε θάνατο ποὺ ἀποτελεῖ ἀποτέλεσμα ἀνθρώπινων ἀποφάσεων καὶ ἐπιλογῶν -ὅσο «καλός» κι ἂν ὀνομάζεται- τὸν ἀπορρίπτει ὡς «ὑβριν» κατὰ τοῦ Θεοῦ. Κάθε δὲ ἰατρικὴ πράξη ποὺ δὲν συντελεῖ στὴν παράταση τῆς ζωῆς, ἀλλὰ προκαλεῖ ἐπίσπευση τῆς στιγμῆς τοῦ θανάτου τὴν καταδικάζει ὡς ἀντιδεοντολογικὴ καὶ προσβλητικὴ τοῦ ἰατρικοῦ λειτουργήματος.